

مدت امتحان : ۹۰ دقیقه	ساعت شروع : ۹ صبح	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	سوالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی (۳)
تاریخ امتحان : ۱۳۹۰ / ۶ / ۱۷		سال سوم آموزش متوسطه	
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دوره‌ی تابستانی (شهریور ماه) سال ۱۳۹۰	

ردیف	سوالات	نمره
------	--------	------

ردیف	سوالات	نمره
(الف) زبان‌شناسی (۴ نمره)		
۱	در هر یک از موارد زیر کدام قواعد ترکیب رعایت نشده‌است؟ الف) کبوتر روزنامه می‌خواند. ب) مدرسه شاگرد بهترین پ) گروه کوهنوردی روز جمعه به قلّه‌ی دماوند صعود کردند.	۰/۲۵
۲	واژه‌ی « بنفشه » از چند واج تشکیل شده‌است؟	۰/۲۵
۳	در جمله‌ی « ماه طولانی بود. » معنای واژه‌ی « ماه » را با توجّه به چه رابطه‌ای درمی‌یابیم؟	۰/۲۵
۴	هر یک از واژه‌های مشخص‌شده در بیت‌های زیر مشمول کدام یک از وضعیت‌های چهارگانه‌ی ناشی از گذر زمان شده‌است؟	۰/۲۵
	الف) چشم دل باز کن که جان بینی آن چه نادیدنی است آن بینی ب) چو سوفارش آمد به پهنای گوش ز شاخ گوزنان برآمد خروش پ) صبا به لطف بگو آن غزال رعنا را که سر به کوه و بیابان تو داده‌ای ما را	۰/۲۵
۵	در هر یک از عبارت‌های زیر از کدام نقش زبان استفاده شده‌است؟ الف) وقتی پدرمان به ما می‌گوید : « فردا به مسافرت خواهیم رفت. » ب) بگذار تا بگریم چون ابر در بهاران / کز سنگ ناله خیزد روز وداع یاران	۰/۲۵
۶	الگوی هجایی واژه‌ی « آباد » را بنویسید.	۰/۱۵
۷	هر یک از واژه‌های زیر به چه شیوه‌ای ساخته شده‌است؟ الف) اتکا ب) پوشه	۰/۱۵
۸	شاعر برای ساخت « سخن منظوم » دو ساخت تازه‌ی ..... و ..... را بر مجموعه‌ی ساخت‌های آوایی فارسی می‌افزاید.	۰/۱۵
(ب) نگارش (۵ نمره)		
۹	کدام یک از جمله‌های زیر درست و کدام یک نادرست است؟ الف) همه‌ی اسناد تجاری رسمی هستند. ب) در بازگردانی، می‌توان به شرح و تحلیل نوشته پرداخت. پ) در بازنویسی اگر متن اصلی شعر باشد، می‌توانیم بخش‌هایی از آن را عیناً نقل کنیم.	۰/۲۵
		۰/۲۵
		۰/۲۵
ادامه‌ی سوالات در صفحه‌ی دوم		

سؤالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی (۳)	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	ساعت شروع: ۹ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۷ / ۶ / ۱۳۹۰	
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دوره‌ی تابستانی (شهریور ماه) سال ۱۳۹۰		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات	نمره
۱۰	کدام گونه از مقاله‌ها بر اساس پژوهش آفریده می‌شوند؟	۰/۲۵
۱۱	نوشته‌ای که از نظر حقوقی در مقام دعوی یا دفاع قابل استفاده باشد، . . . . . نام دارد.	۰/۲۵
۱۲	کدام یک جزو مراجع اصلی تحقیق نیست؟	۰/۲۵
۱۳	الف) فهرست‌ها ب) دایرةالمعارف‌ها پ) سرگذشت‌نامه‌ها ویرایش کنید.	۰/۲۵
۱۴	الف) پلیس، سارق را دستگیر و به زندان برد. ب) هر شهروند ایرانی مشمول دریافت یارانه می‌باشد. جاهای خالی را با واژه‌های مناسب پر کنید.	۰/۲۵ ۰/۲۵
۱۵	الف) عام‌ترین و رایج‌ترین راه تشریح، طرح . . . . . در مورد ابعاد مختلف یک چیز، شخص یا پدیده است. ب) نوشته‌های ادبی پایدار، تأثیرگذار و محصول . . . . . هستند. پ) یکی از شیوه‌های ساخت طنز، . . . . . یا تقلید از آثار ادبی است. ت) عنوان عمومی همه‌ی کتاب‌هایی که حاوی زبده‌ای از همه‌ی رشته‌های علوم انسانی یا رشته‌های معین هستند، . . . . . نام دارد. ث) برای ضمانت قول‌نامه معمولاً مبلغی پول به عنوان . . . . . تعیین می‌کنند.	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵
۱۶	همه‌ی شیوه‌های ساخت طنز بر چه پایه‌ای استوار هستند؟	۰/۲۵
۱۷	چه عواملی به یک زندگی‌نامه اعتبار می‌بخشند؟ بیت زیر را بازگردانی کنید. « پسندی که شهری بسوزد به نار اگرچه سرایت بود بر کنار »	۰/۵ ۰/۵
۱۸	درباره‌ی موضوع « محبت » یک سطر ادبی بنویسید.	۰/۵
پ) املا و بیاموزیم (۳ نمره)		
۱۹	کدام یک از واژه‌های زیر واج میانجی ندارد؟ (نیاکان - نکته‌ای - بزرگان - گیسوان)	۰/۲۵
۲۰	کدام یک از واژه‌های زیر تشدید دارد؟ (تهنیت - علی‌حده - مشقت - عادی)	۰/۲۵
ادامه‌ی سؤالات در صفحه‌ی سوم		

مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۹ صبح	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	سوالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی (۳)
تاریخ امتحان: ۱۷ / ۶ / ۱۳۹۰		سال سوم آموزش متوسطه	
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دوره‌ی تابستانی (شهریور ماه) سال ۱۳۹۰	

ردیف	سوالات	نمره
۲۱	بیت زیر به شیوه‌ی بلاغی ساخته شده است یا به شیوه‌ی عادی؟ « گرت همواره باید کامکاری ز مور آموز رسم بردباری »	۰/۲۵
۲۲	دو واژه‌ی « هم‌آوا » مثال بزنید که از نظر شکل نوشتار و گفتار یکسان باشند.	۰/۵
۲۳	در عبارت زیر هر یک از فرایندهای واجی خواسته شده در کدام واژه دیده می‌شود؟ « مریم روز دوشنبه زودتر از دوستش برای خریدن دست‌بند به بازار می‌رود. »	۰/۷۵
۲۴	الف) ادغام: ب) کاهش: پ) ابدال: در گروه کلمات زیر، چهار غلط املایی به کار رفته است، درست هریک را بنویسید. مهمل و بیهوده - اصل و نصب - چاق و سمین - طائن و ستیزه‌جو - لمح و لحظه - سطوت سلطنت - قنا و قداست - ظلمانی و موحش - شخص مسلوب‌الاراده - غیبه و فریاد - آب‌های تحت‌الارضی - بحبوحه‌ی حمله	۱
۲۵	ت) دستور (۸ نمره) با توجه به جمله‌ی زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید. « ما با تلاش روزافزون و ژرف‌نگری به پیروزی می‌رسیم. »	
	الف) این جمله چند واژه دارد؟	۰/۲۵
	ب) این جمله چند تکواژ دارد؟	۰/۲۵
	پ) در این جمله یک تکواژ وابسته‌ی تصریفی مشخص کنید.	۰/۲۵
	ت) در این جمله یک تکواژ وابسته‌ی اشتقاقی مشخص کنید.	۰/۲۵
۲۶	فعل جمله‌ی زیر را به شکل مؤذنه بنویسید. « استاد گرامی، من هفته‌ی گذشته علت غیبت‌های خود را به شما گفتم. »	۰/۲۵
۲۷	با توجه به جمله‌ی زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید. « احمد از استاد شفيعی، یک جلد کتاب هدیه گرفت. »	
	الف) کدام واژه « ممیز » است؟	۰/۲۵
	ب) کدام واژه « شاخص » است؟	۰/۲۵
۲۸	در هر یک از موارد زیر واژه‌ای را که « وند » متفاوت دارد مشخص کنید.	
	الف) غمگین ، رنگین ، شرمگین ، اندوهگین	۰/۲۵
	ب) شکرانه ، صبحانه ، دندانسه ، شاگردانه	۰/۲۵
	ادامه‌ی سوالات در صفحه‌ی چهارم	

سؤالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی (۳)	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	ساعت شروع: ۹ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۷ / ۶ / ۱۳۹۰	
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دوره‌ی تابستانی (شهریور ماه) سال ۱۳۹۰		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات	نمره
۲۹	با توجه به جمله‌ی زیر به پرسش‌های داده شده پاسخ دهید. « ما همیشه خود را وام‌دار عزیزانی می‌دانیم که با بذل جان خود در برابر دشمنان متجاوز در راه اعتلای میهن اسلامی گام‌های بلندی برداشته‌اند.»	
۰/۲۵	الف) یک واژه‌ی « مرکب » مشخص کنید.	
۰/۲۵	ب) یک واژه‌ی « مشتق - مرکب » مشخص کنید.	
۰/۲۵	۳۰ از فعل « خوانده‌اند » با حفظ شخص، زمان « ماضی مستمر » بسازید.	
۰/۲۵	۳۱ شکل گذرای مصدر « ماندن » را بنویسید.	
۰/۲۵	۳۲ در جمله‌ی « مهارت شما در قرائت قرآن قابل تحسین است. » متمم اسم را مشخص کنید.	
۰/۲۵	۳۳ جمله‌ی « به امید دیدار » چند جزئی است؟	
۰/۱۵	۳۴ اجزای سازنده‌ی واژه‌ی « نخست‌وزیر » را در الگوی « ..... + ... ← اسم » قرار دهید.	
۰/۱۵	۳۵ چرا در جمله‌ی زیر حذف نهاد جدا امکان‌پذیر نیست؟ « من پزشک باید از نتایج تحقیقات جدید پزشکی آگاه باشم. »	
۰/۱۵	۳۶ با توجه به جمله‌ی زیر به پرسش‌های داده شده پاسخ دهید. « اگر بر تاریخ تفکر بشر احاطه داشتیم می‌توانستیم، منشأ و سرچشمه‌ی اصلی عرفان را پیدا کنیم.»	
۰/۱۵	الف) یک وابسته‌ی وابسته پیدا کنید، نوع آن را بنویسید.	
۰/۱۵	ب) یک نقش تبعی پیدا کنید و نوع آن را بنویسید.	
۰/۱۵	۳۷ در گروه اسمی « دانش‌آموز همین کلاس » نوع وابسته‌ی وابسته را مشخص کنید و نمودار آن را رسم کنید.	
۰/۷۵	۳۸ واژه‌ی غیرساده‌ی « نابینایی » را به ترتیب اجزای سازنده‌ی آن تا مرحله‌ی تکواژ تجزیه کنید.	
۱	۳۹ نمودار مناسب جمله‌ی زیر را رسم کنید و اجزای جمله را در آن قرار دهید. « منتقدان، گاهی به بررسی زیبایی‌های آثار بزرگ ادبی می‌پردازند. »	
۲۰	جمع نمره « در بهار زندگی شکوفه‌های اندیشه‌تان پرثمر باد »	

راهنمای تصحیح سوالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی (۳)	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۰ / ۶ / ۱۷
دانش‌آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دوره‌ی تابستانی (شهریورماه) سال ۱۳۹۰	مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
	با تشکر از مصححین محترم راهنمای تصحیح زیر صرفاً جهت هماهنگی در امر تصحیح خدمت شما ارائه می‌گردد و به پاسخ‌های مشابه و درست دانش‌آموزان نمره تعلق می‌گیرد.	
	الف) زبان‌شناسی (۴ نمره)	
۱	الف) قواعد معنایی (۰/۲۵) ب) قواعد هم‌نشینی (۰/۲۵) پ) قواعد نحوی (۰/۲۵)	۰/۷۵
۲	هفت واج (۰/۲۵)	۰/۲۵
۳	هم‌نشینی (۰/۲۵)	۰/۲۵
۴	الف) با همان معنای قدیم به حیات خود ادامه می‌دهد. (۰/۲۵) ب) متروک یا حذف شده‌است. (۰/۲۵) پ) با از دست‌دادن معنای پیشین و پذیرفتن معنای جدید به دوران بعد منتقل شده‌است. (تحوّل معنایی) (۰/۲۵)	۰/۷۵
۵	الف) ایجاد ارتباط (۰/۲۵) ب) آفرینش ادبی (۰/۲۵)	۰/۵
۶	صامت + مصوّت (۰/۲۵) ، صامت + مصوّت + صامت (۰/۲۵)	۰/۵
۷	الف) علایم اختصاری (۰/۲۵) ب) اشتقاق (۰/۲۵)	۰/۵
۸	وزن (۰/۲۵) قافیه (۰/۲۵)	۰/۵
	ب) نگارش (۵ نمره)	
۹	الف) درست (۰/۲۵) ب) نادرست (۰/۲۵) پ) درست (۰/۲۵)	۰/۷۵
۱۰	تحقیقی (۰/۲۵)	۰/۲۵
۱۱	سند (۰/۲۵)	۰/۲۵
۱۲	الف) فهرست‌ها (۰/۲۵)	۰/۲۵
۱۳	الف) دستگیر کرد. (۰/۲۵) ب) هر شهروند ایرانی مشمول دریافت یارانه است. (۰/۲۵)	۰/۵
۱۴	الف) پرسش (۰/۲۵) ب) خلاقیت (۰/۲۵) پ) نقیضه‌پردازی (۰/۲۵)	۰/۵
۱۵	ت) دایرةالمعارف (۰/۲۵) ث) وجه التزام (۰/۲۵)	۱/۲۵
۱۶	برهم‌زدن عادت‌ها (۰/۲۵)	۰/۲۵
۱۷	امانت (۰/۲۵) دقت (۰/۲۵)	۰/۵
۱۸	آیا راضی هستی که شهری بسوزد (۰/۲۵) اما به خانه‌ی تو آسیبی نرسد؟ (۰/۲۵) نظر همکاران گرامی صائب است. (۰/۵)	۰/۵
	پ) املا و بیاموزیم (۳ نمره)	
۱۹	بزرگان (۰/۲۵)	۰/۲۵
۲۰	مشقت (۰/۲۵)	۰/۲۵
۲۱	شیوه‌ی بلاغی (۰/۲۵)	۰/۲۵
۲۲	گور (گورخر) (۰/۲۵)؛ گور (قبر) (۰/۲۵) یا روان (روح)؛ روان (جاری) (به هر مثال درست دیگر نیز نمره تعلق می‌گیرد)	۰/۵
۲۳	الف) زودتر (۰/۲۵) ب) دست‌بند (۰/۲۵) پ) دوشنبه (۰/۲۵)	۰/۷۵
۲۴	اصل و نسب (۰/۲۵) طاعن و ستیزه‌جو (۰/۲۵) غنا و قداست (۰/۲۵) قیبه و فریاد (۰/۲۵)	۱
	ادامه‌ی راهنما در صفحه‌ی بعد	

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی (۳)	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۰ / ۶ / ۱۷
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دوره‌ی تابستانی (شهریورماه) سال ۱۳۹۰	مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir
ردیف	نمره

ردیف	نمره	راهنمای تصحیح
		(ت) دستور زبان (۸ نمره)
۲۵	الف) ۱۰ واژه (۰/۲۵) ب) ۱۶ تکواژ (۰/۲۵) پ) «می» یا «یم» ذکر یک مورد کافی است. (۰/۲۵) ت) «ی»، در ژرف‌نگری یا «ی» در پیروزی (ذکر یک مورد کافی است). (۰/۲۵)	۱ ۰/۲۵
۲۶	عرض کردم یا به عرض شما رساندم (۰/۲۵)	۰/۲۵
۲۷	الف) جلد (۰/۲۵) ب) استاد (۰/۲۵)	۰/۵
۲۸	الف) رنگین (۰/۲۵) ب) دندان‌دانه (۰/۲۵)	۰/۵
۲۹	الف) وام‌دار (۰/۲۵) ب) برابر (۰/۲۵)	۰/۵
۳۰	داشتند می‌خواندند (۰/۲۵)	۰/۲۵
۳۱	گذاشتن (۰/۲۵)	۰/۲۵
۳۲	قرائت قرآن یا قرائت (۰/۲۵)	۰/۲۵
۳۳	یک جزئی (۰/۲۵)	۰/۲۵
۳۴	صفت (۰/۲۵) + اسم (۰/۲۵)	۰/۵
۳۵	زیرا نهاد جدا با وابسته همراه است (۰/۵)	۰/۵
۳۶	الف) بشر (۰/۲۵) مضاف‌الیه مضاف‌الیه (۰/۲۵) ب) سرچشمه (۰/۲۵) معطوف (۰/۲۵)	۱
۳۷	صفت مضاف‌الیه (۰/۲۵) دانش‌آموز همین کلاس رسم صحیح نمودار (۰/۲۵)	۰/۵
۳۸	نابینا + بی (۰/۲۵) نا + بینا (۰/۲۵) بین + ا (۰/۲۵)	۰/۷۵
۳۹	رسم صحیح نمودار (۰/۲۵)	۱
		<p>جمله</p> <p>نهاد گزاره</p> <p>فعل متمم</p> <p>(می‌پردازند) (۰/۲۵)</p> <p>(بررسی زیبایی‌های آثار بزرگ ادبی) (۰/۲۵)</p> <p>(منتقدان) (۰/۲۵)</p>
۲۰	جمع نمره	«خدا قوت»